

การจ่ายเงินเดือน และการเรียกคืนเงินเดือนหรือการหักกลบลบหนี้
กับเงินเดือนของข้าราชการ กรณีข้าราชการละทิ้งหน้าที่ราชการ

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีที่ ๓/๓๕๕๑

เรื่อง การจ่ายเงินเดือน และการเรียกคืนเงินเดือนหรือการหักกลบลบหนี้
กับเงินเดือนของข้าราชการ กรณีข้าราชการละทิ้งหน้าที่ราชการ

๑. ข้อเท็จจริงโดยสรุป

กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ **ด่วนที่สุด** ที่ กค ๐๔๓๐.๗/๒๐๕๓๘ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ ทหารหรือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมบัญชีกลางได้รับข้อหารือจากจังหวัด นครราชสีมาซึ่งได้มีคำสั่งลงโทษไล่นายจักรีชัย เพชรบุตร ตำแหน่งนักพัฒนาชุมชน ๖๖ สังกัด กรมการพัฒนาชุมชนออกจากราชการกรณี ขาดราชการติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วัน ตั้งแต่วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๙ โดยระหว่างการ ดำเนินการทางวินัยและก่อนมีคำสั่งไล่ออก ดังกล่าว นายจักรีชัยฯ ได้มาปฏิบัติราชการบ้าง สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครราชสีมาจึง ได้เบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่ นายจักรีชัยฯ ทุกเดือน จนถึงเดือนเมษายน ๒๕๔๙ และได้เรียกคืน ในวันที่ขาดราชการรวม ๑๒๘ วัน เป็นเงิน ๗๕,๔๒๘.๖๘ บาท แต่ยังไม่ได้รับเงินคืน แต่อย่างใด และได้ขอหารือในประเด็นดังนี้

๑. การที่นายจักรีชัยฯ ได้มาปฏิบัติราชการ ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๙ รวม ๒๓ วัน และ

ได้รับเงินเดือนประจำเดือนดังกล่าว สำนักงาน พัฒนาชุมชนจังหวัดนครราชสีมาจะปฏิเสธ การจ่ายเงินเดือนได้หรือไม่

๒. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด นครราชสีมาจะดำเนินการอย่างไร เพื่อนำเงิน เดือนในเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๙ ของนายจักรีชัยฯ มาใช้คืนเงินที่ได้รับไปในวันที่ขาดราชการ และได้มีการเรียกคืนดังกล่าวแล้วแต่ยังมีได้ รับการขาดใช้คืน

ซึ่งกรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว เห็นว่า การจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการเป็นไปตาม มาตรา ๑๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาการจ่าย

เงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่น
ในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งห้าม
มิให้จ่ายเงินเดือนแก่ข้าราชการผู้ที่ได้ละทิ้ง
หน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือ
หนีราชการ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าระหว่าง
ดำเนินการทางวินัยและก่อนมีคำสั่งไล่ออก
นายจักรีชัยฯ ออกจากราชการตั้งแต่วันที่
๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๙ นายจักรีชัยฯ ได้มา
ปฏิบัติราชการในเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๙ รวม
๒๓ วัน นายจักรีชัยฯ จึงมีสิทธิได้รับเงินเดือน
ในวันที่มาปฏิบัติราชการ สำหรับกรณีที่
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครราชสีมา
มีความประสงค์จะนำเงินเดือนในเดือน
พฤษภาคม ๒๕๔๙ ของนายจักรีชัยฯ มาชดเชย
คืนเงินเดือนที่รับไปโดยไม่มีสิทธิระหว่างที่มีได้
มาปฏิบัติหน้าที่ราชการนั้น เห็นว่า เงินเดือน
เป็นสิทธิเรียกร้องที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่ง
การบังคับคดีตามมาตรา ๓๔๑ และมาตรา
๓๔๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
จึงไม่สามารถนำเงินเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๙
ของนายจักรีชัยฯ มาหักกลบลบหนี้ใช้คืนเงิน
เดือนที่รับไปโดยไม่มีสิทธิได้ กรมบัญชีกลาง
จึงขอหารือว่า

๑. ความเห็นของกรมบัญชีกลางถูกต้อง
หรือไม่

๒. กรณีดังกล่าว ส่วนราชการจะสามารถ
ดำเนินการโดยวิธีการใดที่จะนำเงินเดือนในเดือน
พฤษภาคม ๒๕๔๙ ของนายจักรีชัยฯ มาใช้

คืนเงินเดือนที่รับไปโดยไม่มีสิทธิ โดยที่ไม่ต้อง
ดำเนินการทางศาล

๓. ประเด็นพิจารณาวินิจฉัย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้
พิจารณาข้อหารือของกรมบัญชีกลาง โดยได้
รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวง
การคลัง (กรมบัญชีกลาง) แล้ว มีความเห็น
ในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การที่จังหวัดนครราชสีมา
ได้มีคำสั่งลงโทษไล่ออกนายจักรีชัยฯ ออกจาก
ราชการกรณีขาดราชการติดต่อกันเกินกว่า
๑๕ วัน โดยระหว่างการดำเนินการทางวินัย
และก่อนมีคำสั่งไล่ออก นายจักรีชัยฯ ได้มา
ปฏิบัติราชการในเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๙
รวม ๒๓ วัน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
นครราชสีมาจะปฏิเสธการจ่ายเงินเดือนได้
หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ข้าราชการพลเรือน
มีสิทธิได้รับเงินเดือนตามมาตรา ๓๑ แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับพระราชบัญญัติเงิน
เดือนและเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๓๔ และ
พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี
บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน
พ.ศ. ๒๕๓๕ การไม่มีสิทธิได้รับบางส่วนซึ่ง
เงินเดือนของข้าราชการพลเรือนนั้น จะต้องเป็น

การจ่ายเงินเดือน และการเรียกคืนเงินเดือนหรือการหักกลบลบหนี้ กับเงินเดือนของข้าราชการ กรณีข้าราชการละทิ้งหน้าที่ราชการ

ไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เช่น การถูกตัดเงินเดือนหรือลดขั้นเงินเดือนเพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และการจ่ายเงินเดือนของผู้ถูกสั่งพักราชการเพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๑๐๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน นอกจากนี้มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้บัญญัติหลักการเกี่ยวกับการไม่มีสิทธิหรือมีสิทธิได้รับเงินเดือนบางส่วน ซึ่งมีความหมายชัดเจนว่า หากข้าราชการพลเรือนนั้นได้มาปฏิบัติราชการในวันใดในช่วงเวลาที่ละทิ้งราชการหรือหนีราชการ ย่อมมีสิทธิได้รับเงินเดือนสำหรับวันปฏิบัติราชการนั้นได้ เมื่อข้อเท็จจริงตามที่หารือ นายจักรีชัยฯ ได้มาปฏิบัติราชการในเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๙ รวม ๒๓ วัน จึงมีสิทธิได้รับเงินเดือน จำนวน ๒๓ วัน ฉะนั้น สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครราชสีมาจึงไม่อาจปฏิเสธการจ่ายเงินเดือนได้

ประเด็นที่ ๒ ส่วนราชการจะสามารถดำเนินการโดยวิธีการใด ที่จะนำเงินเดือนของข้าราชการที่ถูกลงโทษมาชดใช้เงินเดือนที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิ โดยไม่ต้องดำเนินการทางศาล

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นว่า ข้อหารือในประเด็นนี้เป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทาง

ปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อให้การตอบข้อหารือเป็นไปอย่างรอบคอบ จึงมีคำสั่งให้เสนอคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองพิจารณา

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ได้พิจารณาปัญหาโดยมีผู้แทนจากกระทรวงการคลัง(กรมบัญชีกลาง) ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า มาตรา ๑๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติห้ามมิให้จ่ายเงินเดือนแก่ข้าราชการผู้ที่ได้ละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร การที่นายจักรีชัยฯ รับเงินเดือนในส่วนนี้ไปจึงเป็นการได้โดยปราศจากมูลอันจะอ้างตามกฎหมายได้และทำให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครราชสีมาเสียหายเปรียบ เข้าลักษณะ ๔ ลาภมิควรได้ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นายจักรีชัยฯ จึงต้องคืนเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครราชสีมา ตามมาตรา ๔๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครราชสีมาจึงต้องฟ้องเป็นคดีแพ่งต่อศาลยุติธรรมเพื่อเรียกร้องให้นายจักรีชัยฯ คืนเงินเดือนที่รับไปโดยไม่มีสิทธิ โดยจะต้องใช้สิทธิฟ้องคดีภายใน ๑ ปี นับแต่เวลาที่ฝ่ายผู้เสียหายรู้ว่าตนมีสิทธิเรียกเงินคืนด้วย ตามมาตรา ๔๑๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ ๒